

B. A. 5th Semester (General) Examination, 2020 (CBCS)

Subject : Sanskrit

Paper : DSE-IA

Time : 3 Hours

Full Marks : 60

The figures in the margin indicate full marks. Candidates are required to give their answer in their own words as far as practicable.

প্রশ্নপত্রেরইন্স গ্রুপ-'A' and গ্রুপ-'B' ইতি বিভাগদ্বয়ং বর্ততে। প্রথমতঃ পরীক্ষার্থিভিঃ একো বিভাগো গ্রহীতব্যঃ। অতঃপরং প্রশ্নপত্রস্য নির্দেশানুসারেণ প্রশ্নাঃ সমাধেয়াঃ।

(এই প্রশ্নপত্রে গ্রুপ-'A' and গ্রুপ-'B' দুটি বিভাগ বিদ্যমান। পরীক্ষার্থীরা প্রথমে একটি বিভাগ বেছে নিয়ে প্রশ্নপত্রের নির্দেশানুসারে প্রশ্নগুলির উত্তর দেবে)।

Group-A

Epigraphy

1. অধোনির্দিষ্টেষু প্রশ্নেষু যথাকামং ষণ্মাং প্রশ্নানামুত্তরং সমাধেয়ম্। তেষু প্রশ্নেষু উত্তরদ্বয়ং সরলসংস্কৃতভাষয়া প্রদেয়ম্। 5×6=30
(নীচের প্রশ্নগুলির মধ্যে যে কোনো ছয়টি প্রশ্নের উত্তর দাও। তার মধ্যে দুটি প্রশ্নের উত্তর সরল সংস্কৃতভাষায় লেখ।)
টীকা করণীয়া (টীকা লেখ)।
 - a) ব্রাহ্মীলিপিঃ (ব্রাহ্মী লিপি)।
 - b) প্রাকৃতভাষা (প্রাকৃতভাষা)
 - c) ভারতীয়াভিলেখস্যেতিহাসে উইলিয়াম্ জেনস্ ইতি মহাভাগস্য অবদানম্। (ভারতীয় অভিলেখের ইতিহাসে উইলিয়াম জেনস মহাভাগের অবদান)।
 - d) ঐতিহাসিকরূপেণ রমেশচন্দ্রমজুমদারস্য ভূমিকা। (ঐতিহাসিকরূপে রমেশচন্দ্র মজুমদারের ভূমিকা)।
 - e) তাম্রশাসনম্ (তাম্রশাসন)।
 - f) ভারতীয়পুরাতত্ত্বানুশীলনে জেমস্ প্রিন্সেপ্ মহোদয়স্য অবদানম্ (ভারতীয় পুরাতত্ত্বের অনুশীলনে জেমস্-প্রিন্সেপমহোদয়ের অবদান)।
 - g) রুদ্রদাম্নঃ জুনাগড়শিলালেখঃ (রুদ্রদামনের জুনাগড় শিলালেখ)।
 - h) সমুদ্রগুপ্তস্য এলাহাবাদপ্রশস্তিঃ (সমুদ্রগুপ্তের এলাহাবাদপ্রশস্তি)।

2. अधोनिर्दिष्टप्रश्नेषु यथायथं त्रयाणामुत्तरं विधेयम्। 10×3=30
(नीचे उल्लिखित प्रश्नগুলির যথাযথভাবে তিনটি প্রশ্নের উত্তর করণীয়)।
- a) भारतीयअभिलेखानाम् ऐतिहासिकगुरुत्वं प्रदर्शयताम्। 10
(भारतीय अभिलेखগুলির ऐतिहासिक गुरुत्व लेख।)
- b) भारतीयअभिलेखस्येतिहासे लिपिभाषाप्रसङ्गे सुस्पष्टमेकं यथायथं च चित्रं समुपस्थापयताम्। 10
(भारतवर्षेर अभिलेखेर इतिहासे लिपि एवं भाषा प्रसङ्गे यथायथं च सुस्पष्ट चित्र उपस्थापन कर)।
- c) गुप्तकालीनाभिलेखानां नातिदीर्घं विवरणमेकं प्रदेयम्। 10
(गुप्तकालीन अभिलेखसमूहेर नातिदीर्घं एकटि विवरण दाओ)।
- d) अशोकस्य अनुशासनानि कया भाषया विरचितानि? अशोकस्य प्रथमं गिरिलेखमाश्रित्य उ॒त्सवमध्ये प्राणिवधविषये किं विधानं विद्यते पाठ्यांशे? 3+7=10
(अशोकेर अनुशासनगुलि कोन भाषाय रचित ह्येछिल? अशोकेर प्रथम गिरिलेखेर आश्रये तोमादेर पाठ्यांशे उ॒त्सव मध्ये प्राणिवध विषये कि विधान परिदृष्ट ह्य?)
- e) अशोकस्य कतिविधाः मुख्या-गिरिलेखाः सन्ति? युष्माकं पाठ्यांशमनुसृत्य प्रथमस्य गिरिलेखस्य ता॒त्पर्यां लिख्यताम्। 3+7=10
(अशोकेर कतगुलि मुख्या गिरिलेख रयेछे? तोमादेर पाठ्यांशेर अनुसरणे प्रथम गिरिलेखेर ता॒त्पर्या संक्षेपे लेख)।)

Group-B

Philosophy, Religion and Culture in Sanskrit Tradition

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथाकामं षष्ठां प्रश्नानामुत्तरं विधेयम्। तेषु प्रश्नेषु उत्तरद्वयं सरलसंस्कृतभाषया प्रदेयम्। 5×6=30
(नीचेर प्रश्नगुलिर मध्ये ये कोन छयटि प्रश्नेर उ॒त्तर दाओ। तारमध्ये दु॒टि प्रश्नेर उ॒त्तर सरलसंस्कृतभाषाय प्रदेय)।
- टीका करणीया (टीका लेख)।
- a) शतपथब्रह्मणम् (शतपथब्रह्मण)।
- b) दानस्तुतिः (दानस्तुति)।
- c) आरण्यकम् (आरण्यक)।
- d) सायणभाष्यम् (सायणभाष्य)।
- e) पुराणानां समयकालः (पुराणगुलिर समयकाल)।
- f) पुराणमहत्त्वम् (पुराणेर महत्त्व)।
- g) बराहपुराणम् (बराहपुराण)
- h) अग्निपुराणम् (अग्निपुराण)

2. अधोनिर्दिष्टप्रश्नेषु यथायथं त्रयाणामुत्तरं विधेयम्। 10×3=30
(नीचे उल्लिखित प्रश्नগুলির যথাযথভাবে তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও)।
- a) वेदाङ्गप्रयोजनमुल्लिख्य सविभागं वेदाङ्गसाहित्यस्य संक्षिप्ततया वर्णनं क्रियताम्। 10
(वेदाङ्गের প্রয়োজন উল্লেখ করে তার সকল বিভাগের সঙ্গে বেদাঙ্গ সাহিত্যের সংক্ষিপ্ত বর্ণনা দাও)
- b) 'उपनिषद्' इत्यस्य शब्दस्य व्युत्पत्तिगतार्थः प्रतिपाद्यताम्। उपनिषदां गूढार्थतत्त्वं संक्षेपेण आलोच्यताम्। 2+8=10
(‘উপনিষদ্’ এই শব্দটির ব্যুৎপত্তিগত অর্থটি লেখ। উপনিষদের গূঢ়ার্থতত্ত্ব সংক্ষেপে আলোচনা কর)।
- c) किं तावत् सूक्तम्? वैदिकसाहित्यस्येतिहासे दार्शनिकसूक्तानां गुरुत्वं संक्षेपेण लिख्यताम्। 2+8=10
(সূক্ত কি? বৈদিক সাহিত্যের ইতিহাসে দার্শনিক সূক্তগুলির গুরুত্ব সংক্ষেপে লেখ)।
- d) पुराणस्य पञ्चलक्षणं किम्? पुराणवैशिष्ट्यमुल्लिख्य वेदपुराणयोः मध्ये कीदृशः सम्बन्धः अस्ति विव्रियताम्। 2+3+5=10
(পুরাণের পঞ্চলক্ষণ কি? পুরাণের বৈশিষ্ট্যগুলি উল্লেখ করে বেদ ও পুরাণের মধ্যে কীরকম সম্বন্ধ লক্ষ্যণীয় তা বর্ণনা কর)।
- e) भारतीय धर्मे समाजे च पुराणानां प्रभावः विशदेन उपस्थाप्यताम्। 10
(ভারতীয় ধর্ম ও সমাজে পুরাণগুলির প্রভাব বিশদভাবে উপস্থাপন কর)।
-